

Трудова акція
«Плекаймо сад»
учнів 9 класу
Михайлівського НВК
керівник Савчук О. І.
вч.укр. мови та літ.

**....Таке красиве українське слово – плекаймо,
підклуймося, любімо, цінуймо, доглядаймо, шануймо.**

Але ж – плекаймо!

**Немов у долонях зігрітий паросток, политий любов'ю
і ніжністю рідних, доглянутий вчителем, збережений
державною мудрістю. Паросток, який стане коренем,
цвітом і колосом життя. Паросток, який дасть якіс-
ний і цінний урожай, заколоситься полем, збереже і
примножить традиції роду людського.**

Головною метою акції є:

- виховання сучасного господаря, здатного працювати в умовах ринкової економіки;
- формування творчої працелюбної особистості, економічної і трудової культури учнів;
- привернення уваги органів влади, громадськості до проблем сільської школи.

Завдання акції:

- 1. Оволодіння сучасними технологіями вирощування плодово-ягідних культур, методами одержання врожаїв, вирощування високоякісного посадкового матеріалу;**
- 2. Ознайомлення з основами ринкової економіки, сучасними формами господарської діяльності;**
- 3. Залучення до дослідницької роботи з садівництвом;**
- 4. Об'єднання зусиль агропромислових об'єднань різних форм власності наукових і освітніх закладів з метою, створення умов для допрофесійної та довузівської підготовки учнів у галузі садівництва;**
- 5. Закладання плодових садів, шкілок, розсадників у школах, позашкільних закладах, фермерських господарствах, на присадибних і дачних ділянках.**

Трудове навчання і виховання в закладах освіти створює умови для:

- успішного вирішення завдань професійної орієнтації учнів;
- деяких питань матеріального забезпечення життєдіяльності шкіл;
- наближення молоді до сільськогосподарського виробництва;
- учні набувають досвід проведення польових досліджень.

Створення учнівських трудових об'єднань має на меті поглиблення

- теоретичних знань учнів з біології, хімії, екології, трудового навчання;
- формування навичок сільськогосподарської праці;
- виховання бережного ставлення до землі;
- профорієнтація старшокласників на сільськогосподарські професії.

Ми живемо в епоху бурхливого розвитку цивілізації.

**Тому найважливіші глобальні проблеми
сьогодення і завтрашнього дня:**

- берегти навколишнє середовище й постійно дбати про нього;
- не завдавати йому шкоди, використовуючи природні ресурси для потреб суспільства;
- всебічно поліпшувати та примножувати можливості природи;
- повинні жити не лише сьогоднішніми потребами, а й дбати про стан природи завтрашнього та майбутніх днів. Адже щасливі люди живуть у гармонії з природою, продовжуючи життя природі ми продовжуємо життя і собі.

Ми можемо зробити свій посильний внесок : посадити принаймні одне деревце. Звичайно, це небагато, але, якщо кожна людина почне шанобливо ставитися до природи - вона віддячить сторицею. Адже як вчить нас народна мудрість: «Земля багата – народ багатий».

**У мальовничому селі Михайлівка Глибоцького району
розташувалася ошатна школа, позаду якої розкинувся, посаджений
дбайливими руками учнів, яблуневий садок.**

Ми знаємо, що у яблуні багато цінних властивостей.

Дерева витримують морози до 30о. Крім того, завдяки великій різноманітності сортів, ця культура пристосована до клімату і ґрунтів різних природних зон. Яблуневі сади займають більше 80% площі усіх плодкових насаджень.

Яблука багаті поживними речовинами, мають дієтичні властивості. Залежно від сорту і умов зростання, свіжі плоди містять до 16% цукру, до 1,5% різних кислот, мінеральні солі, вітаміни і інші речовини, необхідні людині. Яблука сушать, мочать, заморожують, з них готують соки, компоти, сидр, желе, повидло, мармелад, варення. Яблука можна перевозити на великі відстані, а плоди зимових сортів добре зберігаються.

Яблуня - виключно урожайна культура.

Догляд за плодоносним садом

Мета основного догляду за плодоносним садом зводиться до того, щоб забезпечити хороший приріст пагонів і високу щорічну врожайність.

Для цього застосовують комплекс агротехнічних заходів по догляду за ґрунтом, надземною частиною дерев і за врожаєм плодів.

Полив. Вважається, що низькорослі сади потребують встановлення зрошувальних систем, оскільки їхня коренева система знаходиться близько до поверхні ґрунту і швидко пересушується. У нас на Заході, у зоні з помірними опадами, можна обійтися без зрошувальних систем. Звичайно, у тривалу засуху доведеться скористатися шлангом. Ще фахівці радять застосувати максімарін, який накопичує вологу, а потім поступово віддає її рослині. Найкраще додати його в ґрунт ще при посадці.

Опори. Через поверхневу кореневу систему маленькі дерева від сильного вітру та надмірного зволоження навіть при невеликому навантаженні плодами можуть нахилитися у бік, під вагою урожаю у них часто ламаються гілки. Без опор їм не встояти. Середньорослі дерева опори не потребують.

Побілка стовбура і скелетних гілок плодових дерев вапняним розчином захистить дерева від сонячних опіків і морозобоїн, а також від шкідників

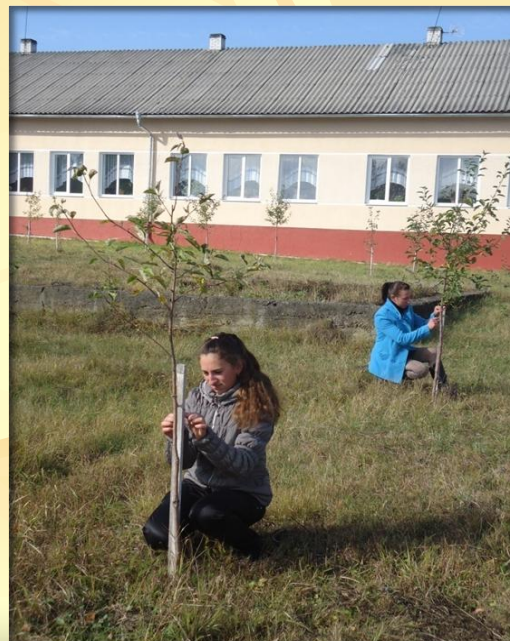
Щорічне обрізування – обов'язкова умова для інтенсивного карликового саду. Необхідною є не лише ранньовесняна обрізка, а й літнє формування крони – прищипування, відгинання та видалення пагонів.

Морозостійкість. За словами спеціаліста з Інституту садівництва НААН Віктора Жука, українські саджанці, вирощені у хороших розплідниках, добре переносять наші морози.

А от імпорتنі саджанці, трапляється, часто вимерзають.

Щоб захистити рослини, застосовують обкурювання або димлення, обігрів, створення туманних завіс і дощування.

Вироблення практичних навиків у поєднанні теорії з практикою і втілення їх у життя.

Цікаво і змістовно проводять час діти

Ми знаємо, як посадити дерево, як його пересадити та доглядати за ним. А ще знаємо прислів'я “Саді деревину — будеш їсти садовину”

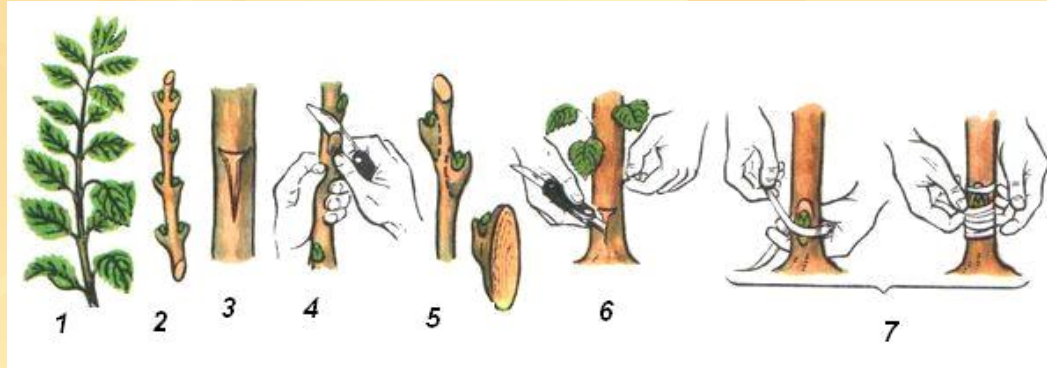

Прочитавши наукову літературу, ми дізналися про

Способи розмноження плодових культур

Щеплення - основний спосіб розмноження плодових культур і багатьох декоративних рослин. Плодові культури при розмноженні насінням часто не зберігають своїх властивостей і ознак. Насінне потомство, як правило, повторює ознаки своїх предків, в основному диких, втрачає багато позитивних якостей. Вже в давнину людина стала розмножувати кращі плодові рослини вегетативним шляхом: діленням кущів, відведеннями, живцями, щепленням.

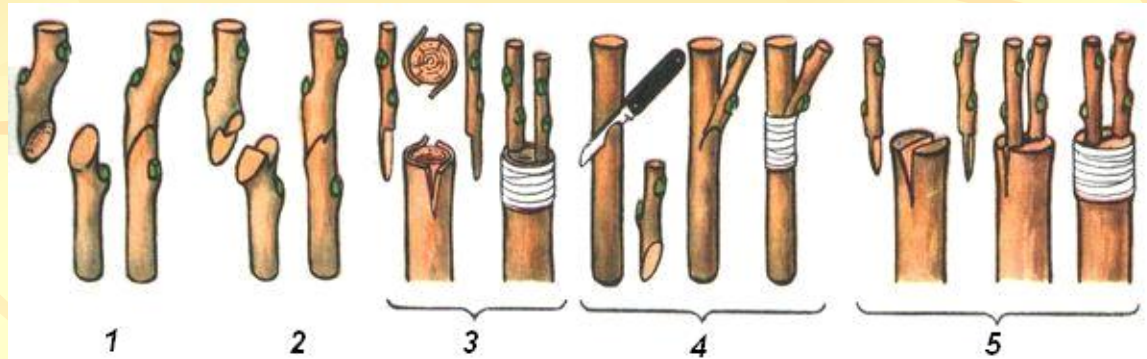
Щеплення вічком (окуліровка):

- 1 - зрізаний пагон з листями;
- 2 - черенок з листовими черешками;
- 3 - Т-подібний розріз на підвої;
- 4 - зрізання щитка;
- 5 - частина черенка, з якої зрізають щитки (вказано пунктиром) та щиток;
- 6 - роздвигання ножем краю надрізу на підвої;
- 7 - обв'язування прищепленого щитка

Щеплення живцями

роблять в основному навесні і зимою. Найбільш простий спосіб - весняне щеплення за кору. Поширені також копуліровка проста і поліпшена (з язичком) і щеплення в розщип. Копуліровку просту і поліпшену виконують в основному в період спокою рослин - ранньої весни і взимку. Живці беруть з двома-трьома бруньками, а підщепи заготовляють восени і зберігають в снігу або в підвалі у вологому піску при температурі біля 0о С. Спочатку компоненти зрощують при температурі 20-22о С, а потім до посадки зберігають при зниженій температурі. При щепленні в розщип живець вставляють в щілину пенька-підщепи. Це щеплення можна робити тоді, коли немає сокодвигнення.

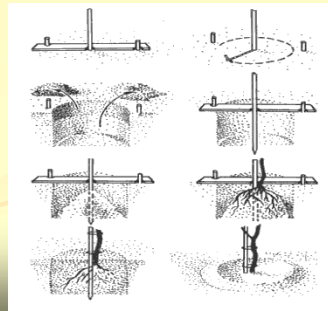
Різні способи щеплення живцями:

1, 2 - вприклад; 3, 4 - за кору; 5 - у розщип

Ми дізналися, яка закладка плодового саду

Щоб розмістити рослини в саду, обов'язково потрібно врахувати силу їх росту.

- Ряди дерев розташовують із заходу на схід, на схилах - уперек їх, щоб зменшити ерозію ґрунту. Восени проводять плантажну оранку, вносять органічні і мінеральні добрива, вирівнюють поверхню дискуванням або боронуванням.
- Ями для посадки дерев готують завчасно. Стінки ям мають бути прямовисними. Глибина їх - 0,7-0,8 м. Діаметр для дерев не менше 1 м, для кущів - 0,5-0,6 м. При підготовці ями верхній шар ґрунту складають на одну сторону, нижній - на іншу.
- На дно ями насипають горбком, верхній шар ґрунту з органічними і мінеральними добривами, заздалегідь перемішавши її.
- Корені саджанців відразу ж після того, як їх викопують, вмочують в суміш з глини навпіл зі свіжим коров'ячим гноєм, розбавлену до густоти сметани, щоб зберегти їх від висихання.
- Одна людина опускає саджанець до ями, встановлюючи його по посадочній дошці на потрібній висоті, друга розпрямляє по горбку корені і засипає їх рихлою землею. Для кращого контакту коренів з ґрунтом саджанець злегка трусять, потім ґрунт добре ущільнюють ногами і засипають посадочну яму цілком.
- Після посадки роблять лунку для поливу по діаметру посадочної ями з валиком висотою 12-15 см і поливають (2-3 відра води). Після вбирання води лунку мульчують торфом або перегноєм шаром 3-5 см. Саджанці підв'язують шпагатом вісімкою до посадочного кілка.

Прочитавши доповідь Ольги ВЛАСОВОЇ, канд. с.-г. Наук (Інститут захисту рослин НААН), ми ознайомилися з

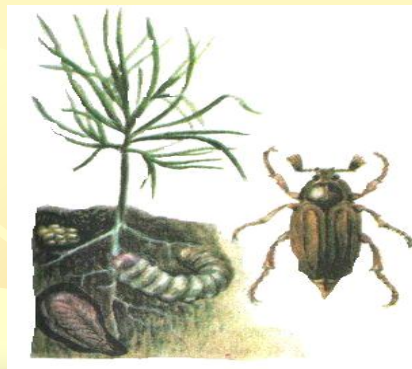
Шкідниками та хворобами яблуневого саду

Зелена яблунева попелиця (*Aphis pomi* Deg). **Захисні заходи.**

Очищення гілок і штамбів від старої кори, вирізування і спалювання жирових пагонів, прикореневої порослі, на яких часто зимують яйця і розвиваються попелиці, знищення вовчків у садах бур'янів.

Сірий бруньковий довгоносик (*Sciaphobus squalidus* Gyll.) поширений по всій Україні, але найбільше шкодить у Степу і Лісостепу. **Захисні заходи.** Восени виловлюють шкідника розкладанням купок листків, під які збираються жуки, а потім їх спалюють; збирання і спалювання опалих листків, осіння оранка і перекопування ґрунту.

Хрущ травневий

Золотогузка

Пядениця зимова

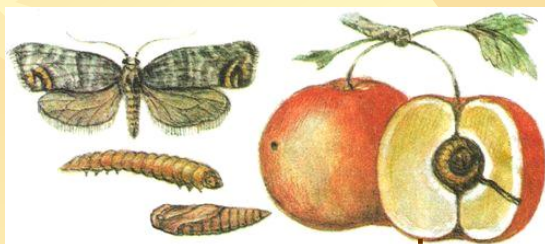
Пядениця агрусова

У середній смузі іноді чималий збиток садам наносять дрозди і горобці, а в південних регіонах особливо небезпечні для них шпаки. Для їх відлякування використовують зшиті зі світло-синьої матерії прапорці (60х30 см), підвішені до гілок блискучі предмети - фольгу, новорічні прикраси ("дошики"), використану плівку від магнітофонів і так далі.

Брунькова листовійка (*Spilonota ocellana* F.) поширена по всій Україні. Захисні заходи. Очищення відмерлої кори, штамбів та скелетних гілок та їх спалювання; пізно восени знищення зимуючих гнізд.

Яблунова плодожерка (*Laspeyresia pomonella* L.) поширена по всій Україні. Пошкоджує плоди яблуні, яблуні, груші.

Захисні заходи. Очищення восени відмерлої кори від штамбів, закладання тріщин глиною, ретельний огляд і видалення коконів із гусеницями у складських приміщеннях. Прибирання і знищення рослинних решток у садах, перекопування ґрунту біля пристовбурних кіл або культивування міжрядь.

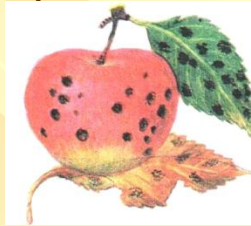
Яблунова склівка (*Synanthedon myopaeformis* Bork) розповсюджена у Лісостепу і Степу, особливо шкодить у південних степових районах і в Криму. Пошкоджує яблуню, рідше - грушу і кісточкові породи. Захисні заходи. Осіннє очищення відмерлої кори і побілення штамбів та основ скелетних гілок вапном.

Плодові культури уражуються багатьма хворобами, які викликаються паразитними грибами, бактеріями та вірусами.

До грибних хвороб відносяться:

Парша яблуні. Дерева внаслідок передчасного обпадання листя сильно ослабляються і зовсім не дають приросту. Сильніше хвороба розвивається у зрошувальних садах.

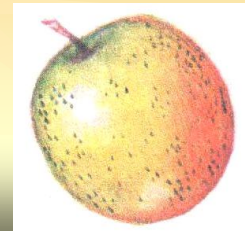
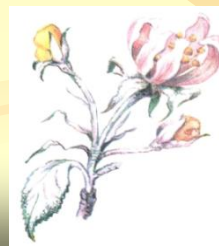
При парші яблуні і груші восени роблять згрібання і спалювання опалого листя. Пізньої осені роблять перекопування пристволових кругів. При цьому в ґрунт закопується листя, на якому знаходиться збудник парші. Корисно також обрізання і спалювання ранньої весни (до набрякання бруньок) уражених паршею і усохлих гілок.

Плодова гниль, або моніліоз. Поширена в садах усіх зон України, де завдає великої шкоди, знищуючи в окремі роки до 50% врожаю плодів.

Борошниста роса яблуні

При борошнистій росі яблуні роблять вирізку і спалювання уражених гілок. Цю операцію варто проводити 2 рази на місяць: в червні, липні і серпні. Дерева, які не піддаються лікуванню рекомендується видаляти з саду.

Бактеріальні хвороби.

Чорний рак яблуні

Уражуються корені та коренева шийка, переважно через ранки на коренях, що з'являються внаслідок їх пошкоджень шкідниками, котрі живуть у ґрунті і живляться підземними частинами рослин; під час пікірування сіянців, висадці саджанців тощо. **Захисні заходи.** Основними є профілактичні заходи, що запобігають ураженню дерев.

Вірусні хвороби

Мозаїка яблуні. Хвороба поширена у розсадниках. Проявляється на молодих листках, які вкриваються жовто-зеленими або яскраво-жовтими плямами. Плями зазвичай неправильної форми, кутасті, кільцеві, дужко подібні, зігнуті, розташовані по всій поверхні листків безсистемно, іноді вздовж жилок листків. Згодом забарвлення плям на листках змінюється, білішає, на листках з'являються бурі некротичні плями. При сильному ураженні листки відмирають. Переноситься вірус мозаїки при щепленні рослин.

Кам'янистість рослин. М'якоть плодів у місцях уражень ущільнюється, твердіє, буріє. Плоди внаслідок ураження спотворюються і втрачають смакові якості.

Після праці треба й відпочити

**Як кажуть у народі:
«Дерево міцне корінням, людина родом і народом», тому**

Обов'язок кожної дорослої людини, кожної дитини –

охорона природи, збереження та збагачення довкілля. Успіх у цій справі залежить від розуміння важливості завдання, від переконаності, вміння постійно, на кожному кроці оберігати рідну природу, лікувати ті рани, які їй вже нанесено й не допускати нових.

Ми будемо розбудовувати нашу державу. Жити на Україні, примножувати її багатства